

TƏHSİLİN İNNOVATİV İNKİŞAFININ SOSİAL-FƏLSƏFİ ƏSASLARI

MÜSLÜM NƏZƏROV

*Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
Fəlsəfə elmləri doktoru, dosent*

E-mail: muslimnazarov@mail.ru

Son onilliklərdə sosial proseslərin informasiya-laşdırılması, öz növbəsində, təhsil mentalitetindən, səviyyəsindən və təhsil aldığı ölkədən asılı olmayaraq, müasir cəmiyyətin demək olar ki, bütün sosial təbəqələrini və yaş qruplarını əhatə edən fərdi şüurun formalaşmasında qlobal informasiya sıçrayışına səbəb olmuşdur.

Müasir cəmiyyət texnoloji tərəqqinin inkişafı və bəşəriyyətin ümumi biliyinin artması ilə xarakterizə olunur ki, bu da təkcə ətraf mühitlə birlikdə yaşamaq deyil, həm də bu mühiti mənimsəmək, yeni informasiya məkanında naviqasiya etmək qabiliyyətinə malik insanlara artan ehtiyacı izah edir. Müəyyən bir vəziyyətdə lazımı bilikləri müstəqil əldə etmək, təşkil etmək və tətbiq etmək bacarığı ən vacib olur.

Digər tərəfdən, cəmiyyətin maddi mədəniyyətində inqilab edən elmi-texniki tərəqqi ona keyfiyyətə fərqli görkəm verdi və hər bir insanın həyatını əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirdi. Lakin elm və texnikanın inkişafının təsiri ilə insanların həyatının maddi tərəfi dəyişib, mənəvi aləmi də o dərəcədə təsirlənməmişdir. İnsanlar arasında münasibətlərin humanistləşdirilməsinə, onların mənəvi və yaradıcı potensialının üzə çıxarılmasına ehtiyac var. Müasir cəmiyyətdə baş verən dəyişikliklər təhsil fəlsəfəsində dəyişikliklərə səbəb olmuş, insan şəxsiyyətinin daxili dəyəri, özünüinkişafı və özünüterbiyəsi ideyalarını ön plana çıxarmış, təhsilin yeni mənzərəsinin yaranmasına səbəb olmuşdur.

Təhsil sahəsində innovasiyaların tətbiqi, ilk növbədə, qlobal iqtisadiyyatda baş verən dəyişikliklər, cəmiyyətin makro səviyyədə təhsil müəssisəsinin transformasiyası və modernləşdirilməsi tələbləri ilə diktə olunur, beləliklə, təhsil və elmin inteqrasiyası indi daha çox tələblərə çevrilir. İnnovasiyaların təhsilin bütün səviyyələrinə inteqrasiyasına əsaslanan milli təhsil müəssisələrində aparılan islahatlar təhsil sisteminin modernləşdirilməsinin nəzərdən keçirilməsinin tərkib hissəsi kimi sosial innovasiyanın əsas konseptual əsaslarının dərk edilməsi zərurətini müəyyən edir. Bu sistemdə iqtisadi resursların ən mühüm mənbələri kimi bilik və innovasiyalardan

istifadəyə əsaslanan ictimai istehsalın səmərəliliyinin artırılmasının yeni modeli formalaşır. Bu şəraitdə ölkə üçün innovativ inkişaf strategiyasının formalaşdırılmasının fəlsəfi əsasına çevriləcək vahid baxışlar sisteminin işlənilməsi və hazırlanması vəzifəsi aktuallaşır. Belə bir inteqral sistem, fikrimizcə, insanın istənilən inkişafın əsas resursu kimi tanındığı, eyni zamanda, həmişə sosial münasibətlərin əldə edilmiş səviyyəsinin nəticəsi olan dünyagörüşü mövqeyinə əsaslanmalıdır. O cümlədən elmin, texnikanın inkişafı, sosial dəyişikliklər, mədəni və mənəvi dəyərlərin müasirləşməsi ilə bağlı elmi-texniki tərəqqinin yeni mərhələsi iki qrup dəyişiklikləri meydana çıxar. Birinci halda, belə dəyişikliklər beynəlxalq miqyasda sosial həyatın müəyyən sferasında qarşılıqlı təsir və əməkdaşlıq istəyi səviyyəsində özünü göstərir. İkinci istiqamət ümumbəşəri məqsəd, ümumi fəlsəfi xarakterli vəzifələrə nail olmaq yolunda elmin və ictimai həyatın müxtəlif sahələrinin birləşdirilməsinə əhatə etməlidir.

Elmi dəyərlərin humanist prinsiplərlə uzlaşdırılması əsasında həyata keçirilən elmi-texniki tərəqqinin müasir mərhələsinin inkişafının ikinci istiqaməti hər hansı tədqiqat fəaliyyətinin sosial prioritetini müəyyən etməyə imkan verir.

Beləliklə, elmdə sosial əhəmiyyətli və faydalı layihələr xüsusi yer tutur. Elmi fəaliyyət və ümumbəşəri dəyərləri - sosial innovasiyanı birləşdirməyə imkan verən yeni bilik sahəsi ön plana çıxır. Onun köməyi ilə hər hansı bir yaradıcı insan fəaliyyəti üçün zəruri şərt sosial yönümlülük və konkret praktiki vəzifələrin həyata keçirilməsinə əsaslanan ümumi elmi prinsiplərin həyata keçirilməsinə özündə cəmləşdirən məqsədlərin keyfiyyətə transformasiyası olur.

Təhsil sahəsində innovasiya fenomeninin formalaşmasının aşağıdakı səviyyələrini müəyyənləşdirmək olar:

- ümumi iqtisadi artıma təsir edən makro və regional səviyyədə yeniliklər;
- birbaşa mənfəət təmin edən mikro səviyyəli yeniliklər (təhsil təşkilatlarının səviyyəsi).

Onların əlaqəsi həm təhsil sahəsinin əhatə dairəsi, həm də dövlətin ona təsirinin xarakteri ilə qeyd olunur. Geniş əhatə dairəsi dövlət orqanlarının təsirinin yüksək intensivliyini və təhsil müəssisələrinin daha az müstəqilliyini nəzərdə tutur. Təsirin təbiəti də dəyişkən ola bilər: bu birbaşa direktiv tədbirlər, dolayısı isə iqtisadi xarakterli tədbirlər nəticəsində yaranır.

Makro səviyyədə dövlət innovasiya siyasəti həm innovasiya potensialının inkişafına, həm də innovasiya strukturunun yaradılmasına töhfə verən digər sahələrlə yanaşı, innovasiyalara və təhsil proseslərinə məqsədyönlü investisiyaların qoyulması ilə xarakterizə olunur. Makro səviyyədə innovasiya prosesləri məhsul və ya xidmətin dəyər və istehlak keyfiyyətlərinin dəyişməsinə, deməli, istehlakçıların münasibətinin dəyişməsinə gətirib çıxarır [8; 9]. Beləliklə, o, yalnız elmi-texniki və ya texniki-texnologiyə yeniliklərə əsaslanarsa belə, cəmiyyətdəki sosial-iqtisadi münasibətlərə ciddi təsir göstərir. Təhsil sistemində sosial, iqtisadi və mədəni komponentlərə təsir göstərən məqsədyönlü struktur dəyişiklikləri prosesi ilə vəhdətdə həyata keçirilən innovasiya siyasəti ümumi əlverişli innovasiya fonunu formalaşdırır və innovativ inkişaf üçün mühüm şərait yaradır.

Regional səviyyədə innovasiyalar, ilk növbədə, yerləşdiyi yerdən asılı olmayaraq fəaliyyəti innovasiyaların təşviqi ilə birbaşa əlaqəli olan strukturlara dəstək verməklə, ilk növbədə, əlverişli təhsil mühitinin saxlanmasına yönəlib.

Mikro səviyyədə innovasiya innovativ fəaliyyətin bilavasitə təhsil müəssisələrində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur. Transformasiya üçün əsas istifadə olunan təhsil məhsulunun yenilənməsi göstərilən təhsil xidmətləri bu mərhələnin ən mühüm parametridir. Təhsil müəssisəsinin fəaliyyətindəki sistemli dəyişikliklər, eyni zamanda, müəyyən bir fəaliyyət növü üçün həlledici olan xüsusi təlim vasitəsilə bilik, bacarıq və vərdislərə yiyələnmək ehtiyacı olan komplekslər kimi təhsil ixtisasları sahəsindəki yeniliklərlə əlaqələndirilir [11]. Bu, o deməkdir ki, ixtisas kurikulumunun həm strukturu və məzmunu dəyişdirilir, həm də yeni yaradılır. Çox vaxt mikro səviyyədə innovasiyanın ən vacib parametri konkret təhsil müəssisəsinin daxil olduğu regional bazardakı vəziyyətdir. Həm rəqabət səviyyəsinin, həm də müəyyən bir bazarın təhsil məhsulları ilə doyma dərəcəsinin artması yeni bazarların axtarışı zərurətini səbəb olur.

Cəmiyyətin müsbət mövcudluğunun universal şərti sosial sabitlikdir. Sabit cəmiyyət davamlı inki-

şaf edən, davamlılıq mexanizminə əsaslanan yaxşı işləyən sosial dəyişikliklər sistemində uyğun fəaliyyət göstərən cəmiyyət hesab edilməlidir. Qeyd etmək vacibdir ki, sosial sabitlik dəyişməzliyi və sərtliyi nəzərdə tutmur, əksinə, inkişaf etməkdə olan cəmiyyətin çağırışlarına adekvat həll yollarını tapmaq üçün bir sistemdir.

Nəticə etibarlı ilə cəmiyyətdə sabitlik yeni qarşılıqlı fəaliyyət modellərinin vaxtında qurulması, insanların praktik fəaliyyətində sosial konfiqurasiyaların həyata keçirilməsi yolu ilə əldə edilir. Sistemli biliyin səmərəliliyi, prosessuallığı və sosial sabitliyi onun fəlsəfi, siyasi, psixoloji, sosial-iqtisadi və digər aspektlərini nəzərə almaqla ümumi elmi yanaşma baxımından hərtərəfli nəzərdən keçirməyə imkan verir.

Beləliklə, sosial sabitlik sosial fəlsəfənin mürəkkəb, çoxfunksiyalı tədqiqat obyektidir, çünki o, şəxsiyyətin öyrənilməsinin informasiya, sosial-mədəni, siyasi, idarəetmə, fenomenoloji, aksioloji sferalarında təsir trayektoriyasını və inkişaf vektorlarını görməyə imkan verir.

Sosial sabitlik özünün səmərəli fəaliyyətini, davamlı inkişafını reallaşdırma bilən cəmiyyətin, sosial qrupun, icmanın, qurumun konkret vəziyyətində əks olunur. Sosial məkan öz dövlətinin sabitliyini qorumaq, subyektlərinin maraqlarının optimal tarazlığını təmin etməlidir. Buna əsasən cəmiyyətin və bütövlükdə dövlətin rifahı, sabitliyi, tərəqqisi insanın rifahı ilə bağlıdır.

Beləliklə, biznes sektoru bariz nümunəyə çevrilir. İqtisadiyyatın özü bir elm sahəsi kimi cəmiyyətin maddi və qeyri-maddi varlıqlara, daim artan ehtiyac qarşısında maddi nemətlərə sahib olmaq istəklərini öyrənmək məqsədi daşıyır.

Müvafiq olaraq, iqtisadi sahədə maddi və qeyri-maddi nemətlərin istehsalı ehtiyacların ödənilməsi üçün onların mübadiləsinə yönəldilmişdir. Kapitalist iqtisadi sistemi nəticəsində bazar iqtisadiyyatı insanları artan pul yığılması şəraitində qoyur ki, bu da cəmiyyətin dəyərlərində və həyat prinsiplərində dəyişiklik yaradır. Şəxsiyyətin, bütövlükdə cəmiyyətin fəaliyyəti istehsal və istehlaka yönəldiyindən mənəviyyət çox əziyyət çəkir, ictimai həyatda ümumi elmi-mədəni əlaqələr itirilir.

Bu şəraitdə biznes sferasını ümumbəşəri dəyərlərə uyğunlaşdırmağa və insanın istehsal fəaliyyəti ilə onun həyatının sosial-mədəni aspektləri arasındakı fərqi azaltmağa çalışan sosial innovasiyalar

köməyə gəlir.

Müasir elmi tədqiqatın müəyyən ardıcılıqla baş verən innovasiya fəaliyyətinin aşağıdakı mərhələlərini ayırmaq olar:

- həm tətbiqi, həm də fundamental elmi tədqiqatların nəticələrinə əsaslanan innovativ konsepsiyanın formalaşdırılması prosesi kimi kəşf mərhələsi;
- nümunənin yaradılması prosesi kimi ixtira mərhələsi (maddi və mənəvi obyekt);
- nəticələrini başa düşmək və dəqiqləşdirmək üçün qismən tətbiq prosesi kimi sınaq mərhələsi;
- geniş tətbiq prosesi kimi yayılma mərhələsi;
- geniş istifadə müddəti kimi uzadılmış istifadə mərhələsi;
- köhnənin tədricən yenisi ilə əvəzlənməsi prosesi kimi istifadə miqyasının azaldılması mərhələsi.

İstənilən müəssisənin istehsal fəaliyyəti insan resursları ilə bağlıdır. İşəgö-türən öz işçisini yalnız arzu olunana nail olmaq üçün tələb olunan məhsuldar qüvvə hesab edirsə (bu halda minimum məqbul ödənişlə maksimum əmək məsrəflərindən istifadə yolu ilə zənginləşdirmə), hər bir şəxsin ümumi işdəki əhəmiyyətini tamamilə nəzərə almalıdır. İşəgötürən işçilərinin bacarıqlarının inkişaf etdirilməsinə üstünlük verdiyi və onların rahat iş şəraiti ilə təmin edilməsinə çalışdığı halda, müəssisə uzunmüddətli perspektivdə öz imkanlarını və rəqabət qabiliyyətini artırır.

Sosial fəaliyyət xarici və daxili mühit amillərindən asılı olaraq qurulur. Birinci halda, xarici şərtlərə aşağıdakılar daxildir: əmək bazarının mövcud vəziyyəti, həmkarlar ittifaqı təşkilatlarının fəaliyyəti, hökumətin yeni sosial və sosial-iqtisadi siyasətinin əsas vektorları. İnsanın sosial həyata münasibətləri, ehtiyacları, onların maddi və mənəvi nemətlərinin ödənilməsi mühüm yer tutur.

Sosial fəaliyyətinin ikinci aspekti təşkilatın özünün daxili sosial şərtləridir: əməyin istifadəsi (əməyin təşkili şərtləri, peşə ixtisasları) və əməyin təkrar istehsalı (yaşayış şəraiti, gündəlik həyat, asudə vaxt, dəyişdirmə şəraiti).

Ümumiyyətlə, sosial şərtlər təşkilatın fəaliyyətinə təsir edən sosial mühitdən başqa bir şey deyil və sosial fəaliyyət təşkilatın sosial mühitin təsirinə reaksiyasıdır, cavab vermənin ən vacib yolu sosial inkişafın idarə edilməsidir ki, bu da kadrların peşəkar inkişafı üçün sosial şəraitin yaradılmasına yönəldilmişdir. Əməyin humanistləşdirilməsi (kadrların inkişafı üçün ən vacib şərt kimi) və iş həyatının key-

fiyyətini təmin edilməsi (sosial infrastrukturun inkişafı) buraya daxildir.

Beləliklə, insan kapitalının istifadəsi, təkrar istehsalı, təşkilatın sosial fəaliyyəti inkişafa və təkmilləşdirməyə yönəlmiş fəaliyyətlər kimi müəyyən edilməlidir.

Sosial fəaliyyət bir təşkilat tərəfindən öz işçilərinin sosial vəziyyətində dəyişiklikdir. Bu halda təşkilat bu şərtləri kortəbii və ya məqsədyönlü şəkildə dəyişə bilər.

İnnovativ inkişaf üçün sosial innovasiya olaraq korporativ təhsil institut yaratmaqla mütəxəssislərin davamlı təhsili üçün şərait yaratmaq və təlim proqramına "Təhsil marketniqi", "Təhsil menecmenti" "Təhsildə biznesin idarə edilməsi" fənləri daxil etməyi məqsəduyğun hesab edirik.

Təhsilin informasiyalaşdırılması təhsilin keyfiyyət məzmununun yaxşılaşdırılması planının həyata keçirilməsinə, elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasına, onların həyata keçirilməsinə yönəldilmişdir və Azərbaycan Respublikasının milli təhsil sistemində bütün fəaliyyət növlərində ənənəvi informasiya texnologiyalarının daha effektiv olanlarla əvəz edilməsini nəzərdə tutur.

Təhsilin informasiyalaşdırılmasının [2] ən mühüm sahələrinə aşağıdakıları aid etmək olar:

- təhsil müəssisəsi səviyyəsində virtual informasiya mühitinin formalaşdırılması;
- təlim, tədqiqat və təşkilati idarəetmə proseslərini dəstəkləyən təhsildə informasiya texnologiyalarının sistem inteqrasiyası;
- vahid təhsil informasiya məkanının qurulması və inkişafı;
- yeni elmi-texniki və elmi-metodiki informasiya ilə daimi təminat;
- kompüter proqramları ilə təhsil sisteminin informasiya təminatı problemlərinin həllinə yönəlmiş geniş informasiya mərkəzləri şəbəkəsinin yaradılması.

Təhsildə innovativ texnologiyaların tətbiqi müasir təhsil texnologiyalarına əsaslanan tədrisə yeni yanaşmalar tələb edir. Təhsil texnologiyası təhsildə müəyyən bir təhsil hadisəsinin müəyyən xüsusiyyətlərinə (məzunların müəyyən keyfiyyətləri, təhsilin məzmunu, təhsil işçilərinin ixtisasartırması və s.) nail olunmasını müəyyən edən vasitələr sisteminin təhsildə məqsədyönlü istifadəsidir.

Beləliklə təhsilin əsas sosial innovasiya funksiyalarına aşağıdakılar daxildir:

- insan kapitalının inkişafı, əmək bazarının peşə-

kar kadrlara olan tələbatının ödənilməsi, cəmiyyətin intellektual, elmi, texniki, kadr potensialının formalaşması və inkişafı ilə əlaqəli sosial-iqtisadi;

- cəmiyyətin təhlükəsizliyini təmin etməyə imkan verən ictimai-siyasi, sosial nəzarət, sosial mobillik, cəmiyyətin davamlı inkişafı, beynəlmiləlləşməsi və ümumi sivilizasiya proseslərinə cəlb edilməsi;

- təhsilin həlledici rol oynadığı cəmiyyətin mənəvi həyatının inkişafına yönəlmiş mədəni və yaradıcı inkişaf [4,s.429].

Keyfiyyət dəyişiklikləri iqtisadiyyatın praktiki özəl elmi problemlərinin həllindən, yəni ehtiyacların maddi və qeyri-maddi nemətlərlə təmin edilməsindən universal humanist prinsiplərə keçiddən ibarətdir. Sosial innovasiyalar sayəsində biznes yalnız kapitalın zənginləşdirilməsi, toplanması sferası kimi qəbul olunmaqdan çıxıb, fərdin, cəmiyyətin yüksəlişi və mənəvi inkişafının əsasına çevrilir.

Mənəvi təkmilləşdirmənin ümumbəşəri prinsipləri, insanın və cəmiyyətin bütün idrak fəaliyyətindən məlumatların qarşılıqlı əlaqəsi əsasında vahid bilik sisteminin qurulması müəssisənin istehsal fəaliyyəti və fərdin peşəkar inkişafı prosesində həyata keçirilir. Məhz bu, elmi-texniki tərəqqinin və cəmiyyətin inkişafının müasir mərhələsində sosial innovasiyanın əhəmiyyətini xarakterizə etməyə imkan verir.

ƏDƏBİYYAT SİYAHISI:

1. "Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair 2014-2020-ci illər üçün Milli Strategiya" Konsepsiyası. "Azərbaycan" qəzeti. 02. 04. 2014-cü il.

2. "İnformasiya, informasiyalaşdırma və informasiyanın mühafizəsi" haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu. E-qanun.gov.az.framework/3525

3. Nəzərov M.H. Təhsilin sosial-fəlsəfi əsasları. Monoqrafiya. Bakı-ADPU-2023, 456s.

4. Nəzərov M.H. Təhsil fəlsəfəsi. (dərs vəsaiti). Bakı, 2022, 496 s

5. "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu. Bakı, "Bakı Çap Evi" 2012, 64 s.

Rus dilində

6. Бакурадзе А. Б., Бондарева Я. В. Аксиологические основания эволюции управления // Вестник Тверского государственного университета. Серия: Философия. 2015. № 1. С. 26-38.

7. Гуревич, П. С. Философская антропология: учеб. пособие для вузов –2-е изд., стереотип.–М.:Омега-Л, 2010.– 607 с.

8. Зайцева Л. А. Философия инноваций: инновационные технологии - архитекторы будущего. // Инновационные стратегии. Труды Всероссийской научной конференции развития науки, техники и общества. Социальная инноватика - 2014». 2014. С. 32-35.

9. Кузьменко Г. Н. Мировоззренческие основания социальных инноваций // Социальная политика и социология. 2011. № 5 (71). С. 13-18.

10. Лебедев С. А., Ковылин Ю. А. Философия научно-инновационной деятельности. М., 2012. 182 с.

11. Соколов С. В., Орлова Е. А., Купреев Ю. В. Сущность и значение инновационного фактора в механизме стратегического управления промышленным предприятием // Вопросы региональной экономики. 2015. № 1 (22). С. 157-162.

12. <https://mipt.ru/diht/public/innovation.php>

Müslüm Nəzərov

Təhsilin innovativ inkişafının sosial-fəlsəfi əsasları XÜLASƏ

Məqalədə müasir elmi tədqiqatın müəyyən ardıcılıqla baş verən innovasiya fəaliyyətinin mərhələlərindən, təhsil sahəsində innovasiya fenomeninin formalaşmasının səviyyələrindən, təhsilin informasiyalaşdırılmasının ən mühüm sahələrindən bəhs edilir.

Eyni zamanda təhsildə innovativ texnologiyaların tətbiqi müasir təhsil texnologiyalarına əsaslanan tədrisə yeni yanaşmalar, təhsilin əsas sosial innovasiya funksiyaları, təhsil sisteminin innovativ inkişafının elementləri, təhsil sisteminin inkişafında insan amili, təhsil prosesi ilə ictimai həyat arasındakı qanunauyğunluqlar, eləcə də təhsil sisteminin inkişafının sosial-fəlsəfi əsasları araşdırılır.

Təhsilin müasir inkişafı mərhələsində innovativ inkişafının sistemli məhdudiyətləri və innovativ fəaliyyətin əsas istiqamətləri, təhsil sferasını ümumbəşəri dəyərlərə uyğunlaşdırmağa və insan istehsalı ilə həyatın sosial-mədəni aspektləri arasında uçurumu azaltmağa çalışan elmi-texniki tərəqqinin hazırkı mərhələsinin xüsusiyyəti kimi sosial innovasiyaları təhlil edilir.

Açar sözlər: sosial innovasiyalar, təhsil, inkişaf, sosial fəlsəfə, fəaliyyət.

Муслим Назаров

**Социально-философские основы
инновационного развития образования**

РЕЗЮМЕ

В статье говорится об этапах инновационной деятельности современных научных исследований, которые проходят в определенной последовательности, уровнях формирования инновационного явления в сфере образования, а также о важнейших направлениях информатизации образования.

При этом применение инновационных технологий в образовании, новые подходы к обучению на основе современных образовательных технологий, основные социальные инновационные функции образования, элементы инновационного развития образовательной системы, человеческий фактор в развитии системы образования. системы образования, исследуются закономерности между образовательным процессом и общественной жизнью, а также социально-философские аспекты развития основ системы образования.

На этапе современного развития образования, системных ограничений инновационного развития и основных направлений инновационной деятельности социальные инновации анализируются как особенность современного этапа научно-технического прогресса, который пытается адаптировать сферу образования к общечеловеческим ценностям. и сократить разрыв между человеческим производством и социокультурными аспектами жизни.

Ключевые слова: *социальные инновации, образование, развитие, социальная философия, действие.*

Muslim Nazarov

**Socio-philosophical foundations of innovative
development of education**

SUMMARY

The article talks about the stages of the innovation activity of modern scientific research, which take place in a certain sequence, the levels of the formation of the innovation phenomenon in the field of education, and the most important areas of the informatization of education.

At the same time, the application of innovative te-

chnologies in education, new approaches to teaching based on modern educational technologies, the main social innovation functions of education, the elements of the innovative development of the educational system, the human factor in the development of the educational system, the regularities between the educational process and public life, as well as the socio-philosophical aspects of the development of the educational system basics are investigated.

At the stage of modern development of education, systematic limitations of innovative development and main directions of innovative activity, social innovations are analyzed as a feature of the current stage of scientific and technical progress, which tries to adapt the sphere of education to universal values and reduce the gap between human production and socio-cultural aspects of life.

Keywords: *social innovation, education, development, social philosophy, action.*